

Кадамжай району №46 “Чукуркыштак” орто мектебинин кыргыз тили мугалими
Жолуев Данияр Элчибекович

Ачык сабактын иштелмеси

Күнү:	
Сабактын аталышы:	Кыргыз тили

Сабактын темасы: Көп багыныңкы татаал сүйлөм жана анын түрлөрү

Негизги компетенттүүлүктөр:	Предметтик компетенттүүлүктөр:
НК1 Маалыматтык	ПК1 Тил таануучулук (грамматика
НК2 Социалдык-коммуникативдик	ПК2 Кептик (оозеки)
НК3 Өзүн-өзү уюштуруу жана көйгөйлөрдү чечүү	ПК3 Маданият таануучулук (тарбиялык)

Сабактын максаты:	Сабактын көрсөткүчтөрү: Эгерде сабак максатына жетти дейбиз
Көп багыныңкы татаал сүйлөмдү башка багыныңкы сүйлөмдөрдөн ажырата алууга үйрөнөсүнөр	Эгерде окуучулар көп багыныңкы татаал сүйлөмдү башка багыныңкы сүйлөмдөрдөн ажыратып, айтып бере алса.
Окуучулар өз алдынча көп багыныңкы татаал сүйлөмдөрдү түзүүгө көнүсүнөр	Эгерде окуучулар өз алдынча чыгармачылык менен татаал ойду билдирген сүйлөмдөрдү түзө алса.
Окуучулар чакан текст жазуу менен бири-биринин кулк-мүнөзүн, жакшы сапаттарын айтып, мүнөздөмө бересиңер.	Окуучулар бири-биринин жакшы сапаттары жөнүндө баяндап бере алса

Сабактын тиби: жаңы теманы өздөштүрүү

Сабактын формасы: топтордо иштөө

Сабактын жабдылышы: слайд, венндин диаграммасы, кластер, таратма карточкалар.

Предмет аралык байланыш: кыргыз адабияты, математика.

Сабактын жүрүшү:

№	Сабактын этаптары	Убактысы	Мугалимдин иш-аракети	Окуучунун иш-аракети	НК	ПК	Баалоо
1.	Уюштуруу (Мотивация)	2	Саламатсыңарбы балдар! Окуучуларды толуктоо. Психологиялык жагымдуу маанай жаратуу. Алтын эреже кабыл алуу	Окуучулар саламдашат Окуучулар бири-бирине жагымдуу сөздөрүн айтышат	НК1		
2.	Сабактын темасы, максаты, күтүлүүчү натыйжалары менен тааныштыруу	2	Мугалим сабактын темасы, максаты жана күтүлүүчү натыйжалары менен тааныштырат	Окуучулар сабакты түшүнүүгө жана максаттарына жетүүгө умтулушат	НК1		

3	Жаңы теманы түшүндүрүү	15	<p>Жаңы теманы түшүндүрүүдөн мурда мугалим окуучуларга өтүлгөн тема боюнча эки топко татаал сүйлөмдөр жана алардын түрлөрү боюнча:</p> <p>1-топко Венндин диаграммасы 2-топко Кластер түзүү тапшырмасы берилет.</p> <p>Мугалим жаңы теманы слайддан көрсөтүп, түшүнүк берет.</p> <p>Айрым учурда кебибизде алда канча татаалданган ой-пикирди билдирүү үчүн бир эле баш сүйлөмгө карата бир нече багыныңкы сүйлөмдөр колдонулушу мүмкүн. Мисалы: Эгерде алга умтулуу болбосо, турмуш бир жактуу болсо, анда ал токтоп калбайт беле. Демек, эки же андан көп багыныңкы сүйлөмдөр баш сүйлөм менен грамматикалык жана маанилик жактан ажырагыс болуп тугумдашып, татаалданган ой-пикирди билдирип турса, көп багыныңкы татаал сүйлөм деп айтабыз. Көп багыныңкы татаал сүйлөмдөр баш сүйлөмгө карата бирдей грамматикалык түзүлүштө, бирдей маанилик катышта, же тескерисинче ар башка грамматикалык түзүлүштө, ар башка маанилик катышта келе берет. Мына ушул өзгөчөлүгүнө карай бир өңчөй багыныңкы татаал сүйлөм жана бир өңчөй эмес багыныңкы татаал сүйлөм болуп экиге бөлүнөт.</p> <p>Бир өңчөй багыныңкы татаал сүйлөмдөр: Эрте айдалган эгиндер сеңселип, кеч айдалган эгиндер көк майсаңдап көйнөк кийгенсип, айдоо</p>	<p>Окуучулар эки топко бөлүнөт. 1-топ Венндин диаграммасын, 2-топ Кластер түзүп, жооп беришет</p> <p>Окуучулар жаңы теманы кунт коюп угуп, керектүүлөрүн дептерлерине жазып алышат.</p> <p>Түшүнбөй калган жерлерин сурап, тактап алышат.</p>	НК1 НК2 НК3	ПК1 ПК2	
---	------------------------	----	---	---	---------------------------	----------------	--

			<p>аянты көзгө жакшы көрүнөт. Схемасы: (-ып),-(ып)-()</p> <p>Бир өңчөй эмес багыныңкы татаал сүлөмдөр: Бий менен бай аттанып кеткенден кийин, баласынын абалы оор болсо да бир балээден кутулгандай жеңилдешти Схемасы: (кийин),-(са+да),()</p> <p>Окуу китебиндеги 215-көнүгүүнү аткаруу.</p> <p>Текст менен иштөө үчүн окуучуларга даяр тексттер таратылат.</p>	<p>Окуучулар 215-көнүгүүнү аткарышат.</p> <p>Текстти окуп, маанисин түшүнүп, андагы көп багыныңкылуу татаал сүйлөмдөрдү түрлөрү боюнча ажыратып, талдап беришет.</p>			
4.	Сабакты бышыктоо үчүн суроолор	5	<p>Көп багыныңкы татаал сүлөм деген эмне? Кандай түрлөрү бар?</p> <p>Таратмалар берилет. Акыл чабуулу.</p>	<p>Окуучулар суроолорго жооп беришет. Таратмадагы сөздөрдү туура тапканга аракет кылышат.</p>	НК1 НК3	ПК1 ПК2 ПК3	
5.	Үйгө тапшырма	2	217-көнүгүү	Окуучулар берилген тапшырманы жазып алышат			